

සුනාමි ආපදා අවම කිරීමේ දී ප්‍රජා ආරක්ෂාව සඳහා ක්‍රියාත්මක කර ඇති සැලසුම් සහ ක්‍රමවේදවල සාර්ථකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් (මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ දෙවනුවර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය ඇසුරින්)

Faculty of Social Sciences
University of Kelaniya
Sri Lanka

ඩී. ඩී. උපේක්ෂා¹
සසීකා විජේසේකර²

සංක්ෂේපය

ස්වභාවික උපද්‍රව අතර වඩාත් ව්‍යාප්තකාරී විපත් කැඳවන බරපතල උපද්‍රවයක් ලෙස සුනාමි උපද්‍රව හඳුනාගත හැකි ය. 2004 වසරේ සුනාමියෙන් ලංකාවට ඉතා විශාල විනාශකාරී තත්වයන් කැඳවන ලද්දේ සුනාමි යන වචනයේ තේරුමවත් නොදත් අවධියක ය. මෙම තත්වය මත 38000 කට අධික ජීවිත සංඛ්‍යාවක් රටට අහිමි වූ අතර ලෝකය පුරා සිදු වූ පර්යේෂණවලින් අනාවරණය වී ඇත්තේ ලංකාව ඉදිරියේ දී සුනාමි අවදානම ප්‍රභලව පවතින බවයි. වසර 2005 න් පසු ආපදා කළමනාකරණයට අත්පොත් තැබූ ශ්‍රී ලංකාව මේ වන විට සුනාමි ආපදා අවම කිරීම සඳහා ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය මගින් සැලසුම් හා ක්‍රමවේද රාශියක් දියත් කර ඇත. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධානතම අරමුණ වනුයේ සුනාමි අවදානම අවම කිරීම උදෙසා හඳුන්වා දෙන ලද එම ක්‍රමවේදයන්ගේ සැලසුම් හා ක්‍රමවේද සාර්ථකභාවය කෙබඳුදැයි අධ්‍යයනය කිරීමයි. එයට අමතරව ස්වභාවික පිහිටීම සුනාමි කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම සොයා බැලීම ද මෙහි උප අරමුණක් වෙයි. මේ සඳහා අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ලෙස මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ දෙවනුවර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් සිංහාසන පෙදෙස ග්‍රාම නිලධාරී වසමත්, ගන්දරාවත්ත දකුණ ග්‍රාම නිලධාරී වසමත් තෝරා ගන්නා ලදී. අධ්‍යයනය සඳහා ඉහත සඳහන් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් දෙකෙන්ම අහඹු ලෙස තෝරා ගත් 30 දෙනෙකුගේ නියදියකට ප්‍රශ්නාවලි ලබා දී ප්‍රාථමික දත්ත ලබා ගත් අතර, ග්‍රන්ථ, සඟරා ලිපි, පර්යේෂණ පත්‍රිකා හා අන්තර්ජාලය මගින් ද්විතීක දත්ත ලබා ගන්නා ලදී. අධ්‍යයනය මගින් තහවුරු වූයේ මුල්කාලීන සුනාමි ආපදා අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වුව ද වර්තමානයේ දී මෙම තත්වය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොවන බවයි. එබැවින් සුනාමි බලපෑම අවමකරණය පිළිබඳ ප්‍රජා දැනුවත්භාවය අඩු මට්ටමක පවතින බවද හඳුනා ගන්නා ලදී. එමෙන්ම වෙරළාශ්‍රිත කලපු සුනාමි ආපදා අවමකරණයේ දී ඉතා වැදගත් ස්වභාවික පිහිටීමක් ලෙස සුනාමි ආපදා වළක්වා ගැනීමට උපකාරී කර ගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ සොයා බැලීම ද සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාවට අනාගත සුනාමි අවදානම ප්‍රබලව ම බලපෑ හැකි බැවින් දැනට ක්‍රියාත්මක සැලසුම් වඩාත් ප්‍රායෝගික සහ ගැටලුකාරී තත්වයන්ගෙන් තොර විය යුතු ය.

ප්‍රමුඛ පද : සුනාමි, උපද්‍රව, කළමනාකරණය

1. භූගෝලවිද්‍යාව, භූගෝලවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව;
upekshadiddeniya@gmail.com
2. කථිකාචාර්ය, භූගෝලවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව;
saseeka@kln.ac.lk